

Päiväys
15.9.2022

1 (2)

Diaarinumero
726/2022

JULKINEN KUULUTUS

Luvan hakijan valitus ympäristölupapäätöksestä

Ympäristönsuojelulain 196 §:n mukaan Vaasan hallinto-oikeuden on annettava ympäristölupapäätöstä koskeva luvan hakijan valitus tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta. Kuulutus ja valitusasiakirjat on pidettävä verkkosivuilla vähintään 14 päivän ajan. Tieto kuulutuksesta on lisäksi julkaistava toiminnan vaikutusalueen kunnissa noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään.

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

15.9.2022

Valituksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Valituksen tiedoksisaantipäivä on 22.9.2022.

Asia

Luvan haltija Oy Alholmens Kraft Ab on jättänyt Vaasan hallinto-oikeudelle valituksen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä 5.5.2022 nro 67/2022 (Asia: Ympäristönsuojelulain 89 §:n mukainen aloite Oy Alholmens Kraft Ab:n Niivilänniityn turvetuotantoalueen ympäristöluvan muuttamiseksi, Evijärvi ja Lappajärvi. Aloitteen tekijä: Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus).

Valitusasiakirjojen nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja luvan hakijan valitusasiakirjat pidetään nähtävillä 15.9. - 13.10.2022 Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla (<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallintooikeudenkuulutukset/valituskuulutukset.html>). Hallinto-oikeuden verkkosivuilla valitus on ilman liitteitä. Tieto kuulutuksesta on julkaistava Evijärven sekä Lappajärven kunnissa.

Hallintolain 62 b §:n mukaan julkisen kuulutuksen ja kuulutettavan asiakirjan tiedot julkaistaan, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Henkilötiedoista julkaistaan kuitenkin ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot.

Mahdollisuus vastineen antamiseen

Vaasan hallinto-oikeus varaa asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, tilaisuuden vastineen antamiseen. Mahdollinen vastine tulee toimittaa hallinto-oikeuteen **viimeistään 13.10.2022**. Viranomaisille varataan erikseen tilaisuus vastineen antamiseen.

Vastineeseen on merkittävä sen tekijän nimi, postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite. Vastineessa on ilmoitettava asian diaarinumero 726/2022.

Kiinteistön osaomistajaa pyydetään antamaan tieto kuulutuksesta myös kiinteistön mahdollisille muille omistajille ja haltijoille.

Tiedoksianto järjestäytymättömien osakaskuntien osakkaille

Hakemuksessa tarkoitetulla hankkeella saattaa olla vaikutuksia myös seuraavilla yhteisillä maa- tai vesialueilla:
Lappajärven yhteismetsä 403-874-1-2

VAASAN HALLINTO-OIKEUS
Kuulemiskanslia
029 56 42729

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla:
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VAASAN HALLINTO-OIKEUDELLE

VALITUS

ASIA Valitus Niivilänniityn ympäristöluvan muutosasiassa.

VALITUKSENALAINEN PÄÄTÖS

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätös nro 67/2022, dnro LSSAVI/17031/2020, annettu 5.5.2022.

VALITTAJA

Oy Alholmens Kraft Ab
PL 250
68601 PIETARSAARI
p. 040-7798 503

VAATIMUKSET

Lupamääräyksen 17 toinen virke on muutettava kuulumaan seuraavasti:

Happamilla vesillä tarkoitetaan tässä yhteydessä vesiä, joiden pH-arvo on alle 4 ja sähkönjohtavuus on samaan aikaan suurempi kuin 20 mS/m.

Lupamääräyksen 17 kolmas virke on muutettava kuulumaan seuraavasti:

Jos pintavalutuskentältä lähtevän veden pH-arvo on alle 4 ja sähkönjohtavuus suurempi kuin 20 mS/m, on luvan haltijan selvitettävä viipymättä pH-arvon ja sähkönjohtokyvyn kenttämittauksin happaman kuormituksen lähtöalue ja ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin tuotantoalueelta lähtevän veden pH tason nostamiseksi yli 4.

Lupamääräyksen 17 neljäs virke on muutettava kuulumaan seuraavasti:

Mahdollisesta mainitun pH raja-arvon alituksesta ja samalla sähkönjohtokyvyn ylityksestä sekä kyseisen luvanvastaisen tilanteen korjaamiseksi tehtävistä toimenpiteistä tulee antaa viipymättä tieto Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

Lupamääräyksen 17 viimeinen (seitsemäs) virke on muutettava kuulumaan seuraavasti:

Jos edellä mainituissa tilanteissa (pH alle 4, sähkönjohtavuus yli 20 mS/m) virtaama on hyvin vähäinen, voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hyväksyä torjuntatoimenpiteiden tekemättä jättämisen.

PERUSTELUT

1 Taustaa

Aluehallintovirasto asetti Niivilänniitylle seuraavan happamien sulfaattimaiden hallintaan liittyviä toimenpiteitä koskevat lupamääräyksen 17:

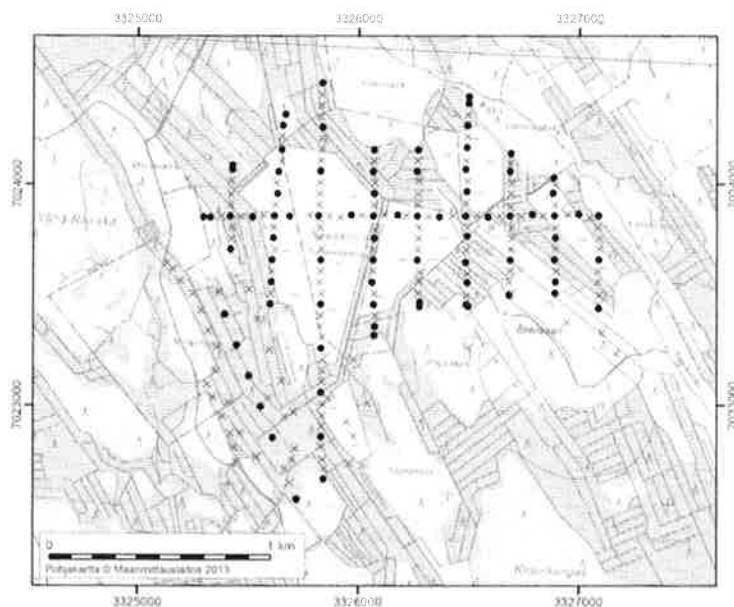
17) Luvanhaltijan on riittävillä toimenpiteillä varmistuttava siitä, ettei tuotantoalueelta purkaudu happamia vesiä alapuolisiin vesistöihin. Happamilla vesillä tarkoitetaan tässä yhteydessä vesiä, joiden pH-arvo on alle 5 ja sähkönjohtavuus on samaan aikaan suurempi kuin 20 mS/m. Jos pintavalutuskentältä lähtevän veden pH-

arvo on alle 5 ja sähkönjohtavuus suurempi kuin 20 mS/m, on luvan haltijan selvítettävä viipymättä pH-arvon ja sähkönjohtokyvyn kenttämíttauksin happaman kuormituksen láhtöalue ja ryhdyttävä välítömästi toimenpiteisiin maaperän ja veden neutraloimiseksi kyseisellä alueella sekä huolehdittava toimenpiteistä sulfidien hapettumisen pysyväksi estämiseksi. Edellä mainituista toimenpiteistä ja niihin varautumisesta on esítettävä suunnitelma Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kolmen kuukauden kuluessa luvan lainvoimaiseksi tulosta. Happamuuden torjumiseksi tehtyjen toimenpiteiden vaikutus on todennettava kenttämíttauksilla ja/tai päästötarkkailun tuloksilla. Mittaustuloksista, happamuuden torjuntatoimenpiteistä ja jälkiseurannasta on esítettävä selvitys Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle. Jos edellä mainituissa tilanteissa (pH alle 5, sähkönjohtavuus yli 20 mS/m) virtaama on hyvin vähäinen, voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hyväksyä torjuntatoimenpiteiden tekemättä jättämisen.

Asetetut happamia sulfaattimaiden hallintaan liittyvät toimenpiteet ovat kohtuuttoman tiukat ja osin tarpeettomat, kun otetaan huomioon Niivilänniityn turpeen luontainen pH taso ja luvassa määrätty velvoite pitää lähtevän veden pH taso lupamääräyksen mukaisena. Asiaa selvitetään tarkemmin perustelujen kohdissa 2-6.

2 Turvelaatu

Lupamääräyksessä 17 pH raja on määrätty liian korkeaksi ottaen huomioon Niivilänniityn turpeen luontainen happamuustaso. Geologian tutkimuskeskus (2013) ¹⁾ on tutkinut Niivilänniityn suoalueen turvekerrostan laadun ennen turvetuotantoa. Kuvassa 1 on esítetty Niivilänniityn tutkimuspisteet.

Kuva 1. Niivilänniityn turvelaadun tutkimuspisteet (mustat ympyrät) ja syvyyspisteet (x).

Turvetutkimuksen mukaan Niivilänniityn turpeista on rahkavaltaisia 73 % ja saravaltaisia 27 %. Pääturvelajeittain jakauma on rahkaturve (S) 43 %, sararahkaturve (CS) 30 %, saraturve (C) 4 % ja rahkasaraturve (SC) 23 %.

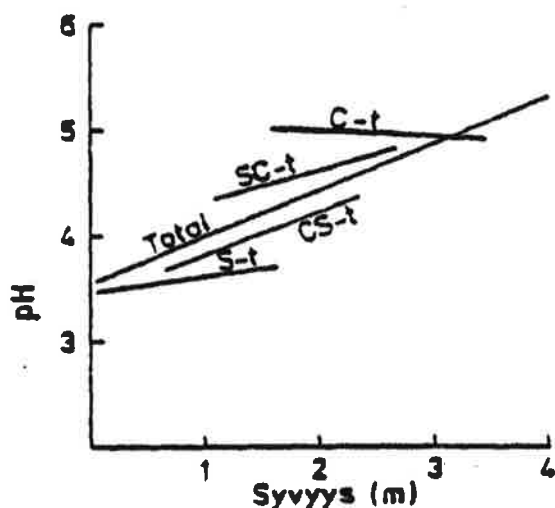
Niivilänniityn suotutkimuksessa on otettu turvenäytteet neljältä pisteeltä. Näytepisteillä turpeen keskimääräinen pH-arvo oli 4,3 ja pH-arvon vaihteluväli oli 2,7– 5,2.

- ¹⁾ Geologian tutkimuskeskus (2013). Turvetutkimusraportti 445. 2013 Lappa-järvellä tutkitut suot ja niiden turvevarat. Osa 2. https://tupa.gtk.fi/raportti/turve/tr_445.pdf

Turpeiden pH arvoja on selvittänyt Mäkilä (1989) ²⁾ Toholammin suoaineistosta. Pääturvelajien pH arvot ovat Mäkilän aineistossa lähes samaa luokkaa kuin Niivilänniityn suotutkimuksessa havaitut turpeen pH-arvot. Niivilänniityn turpeen pH-arvoa alentaa Niivilänniityn turvekerrostuman rahka- ja rahkavaltainen turve. Mäkilän (1989) tutkimuksessa pääturvelajeista mitatut pH arvot ovat olleet seuraavat:

	pH keskimäärin	pH vaihteluväli
rahkaturve	3,6	3,0-4,0
sararahkaturve	4,1	3,5-4,6
rahkasaraturve	4,6	4,1-5,1
saraturve	4,9	4,4-5,4

Pääturvelajeittain pH:n riippuvuus turvelajista syvyydestä on esitetty kuvassa 2.

Kuva 2. pH-asteen riippuvuus turvelajista ja syvyydestä (Mäkilä 1989).

- ²⁾ Mäkilä 1989, Toholammin turvevarojen käyttökelpoisuus ja turpeen ominaisuuksien välinen riippuvuus. Geologian tutkimuskeskus raportti P 134/80/5. Espoo 1981. https://tupa.gtk.fi/raportti/turve/tr_005.pdf

3 Niivilänniitylle määrätty tarkkailu

Niivilänniityn turvetuotantoalueen päästö- ja vesistötarkkailusuunnitelmaa koskevassa Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupapäätöksessä nro 1189/2020, Dnro LSSAVI/3939/2017, annettu 27.8.2020 mukaan:

Silloin, kun laskuojaan johdettavan veden pH on päästömittausten ottohetkellä 4 tai alempi, ja sähkönjohtavuus on 20 mS/m tai korkeampi, määritetään myös sulfaatti sekä raskasmetallit Cd, Ni ja Al.

Päätöksessä on asetettu seurannan taso pH arvoon 4, mikä on myös Niivilänniityn turpeen luontaisen pH tason suuruusluokkaa.

4 Niivilänniityllä tehty pH- ja sähkönjohtokyvyn seuranta

Vuonna 2020 Niivilänniityn päästötarkkailussa on mitattu pH ja sähkönjohtavuus kolmena ajankohtana (22.7.2020, 8.10.2020 ja 7.12.2020). Niivilänniityllä on mitattu tuotantoalueen ojaston vesien pH-arvoja ja sähkönjohtokykyä omavalvontana 10.11.2020 (liite 1). Omavalvonnasta tulosten perusteella lohkoille 2 ja 3 on suunniteltu ja tehty kalkitus 30.3.2021

Vuonna 2021 on omavalvontana tehty pH:n ja sähkönjohtokyvyn mittauksia tuotantoalueella 4.5.2021. Niivilänniityn päästötarkkailussa on mitattu pintavalutuskentälle tulevan ja lähtevän veden pH ja sähkönjohtavuus aikavälillä 3.2.2021-13.12.2021 yhtenätoista ajankohtana (liite 1).

Vuoden 2020 omavalvontamittauksessa 10.11.2020 lohkojen 2 ja 3 ojastossa esiintyi alle 4 pH-arvoja ja korkeita sähkönjohtavuusarvoja. Vuoden 2020 päästötarkkailussa pintavalutuskentältä lähtevän veden pH oli 4 molemmin puolin ja sähkönjohtavuus oli 32-67 mS/m.

Vuoden 2021 kalkituksen jälkeen pumppaamoaltaasta 4.5.2021 omavalvontana mitattu pH-arvo oli 5,4 ja sähkönjohtavuus alle 20 mS/m. Pintavalutuskentällä vesi happamoitui pH-arvoon 4,4, mikä oli kuitenkin korkeampi kuin Kirsinpäkin pH-arvo 4,2. Kirsinpäkin mittauspiste sijaitsi pintavalutuskentän laskukohdan yläpuolella.

Vuoden 2021 päästöarkkailussa pintavalutuskentälle tulevan veden pH-arvo on ollut korkeampi kuin pintavalutuskentältä lähtevän veden pH. Vesi siis happamoitui pintavalutuskentällä. Kesäaikaan kolmella mittauskerralla tulevan ja lähtevän veden pH on ollut hieman alle 4 ja sähkönjohtavuus 25-63 mS/m. Muulloin tulevan ja lähtevän veden pH on ollut yli 4, vaikka sähkönjohtavuus on ollut osassa havainnoista yli 20 mS/m.

Vuonna 2021 Kirsinpäkin veden pH on ollut välillä 4,8-6 ja sähkönjohtavuus 4,2-17 mS/m. Pintavalutuskentän alapuolisen mittauspisteen pH-arvo on ollut hieman alhaisempi kuin yläpuolisen pisteen.

Evijärven Kniivilänlahden veden pH-arvo oli 6,69 ja sähkönjohtavuus 8,9 mS/m 15.7.2021 mittauksessa.

5 Niivilänniityn osuus alapuolisen vesistön valuma-alueesta

Niivilänniitty lohkojen 2 ja 3 ala (42 ha) muodostavat hyvin pienen osan (0,85 %) Kirsinpäkin valuma-alueesta 49,05 km². Kirsinpäkin valuma-alue laskussa Kniivilänlahteen on esitetty kuvassa 3.

Kuva 3. Kirsinpäkin valuma-alue laskussa Kniivilänlahteen on 49,05 km². Valuma-alue on metsämaata ja ojitettuja suoalueita ja peltoalueita uoman alaosalla. JVP on Lappajärven jätevedenpuhdistamo, jonka vedet laskevat Kirsinpäkkiin (<http://paikkatieto.ymparisto.fi/value/>).

6 Vaasan hallinto-oikeuden Akanrahkan turvetuotantoa koskeva päätös nro 22/000471, diaarinumero 00984/18/5115, antopäivä 27,1,2022.

Vaasan hallinto-oikeus totesi päätöksessään pintavalutuskentältä johdetun kuivatusveden alhaisen pH:n olevan peräisin turvekerroksen luontaisesti happamista ominaisuuksista. Vaikka pintavalutuskentältä johdetun kuivatusveden pH on laskenut yleisesti arvon 4 alapuolelle happamuus laimenee nopeasti alapuolisessa vesistöissä eikä pintavalutuskentältä johdetuilla kuivatusvesillä ole ollut alapuolisessa vesistöissä myöskään jokea happamoittavaa vaikutusta. Tuotannossa olevan alueen osuus alapuolisen ojan valuma-alueesta on vähäinen ja kuivatusvesien laimeneminen on siten tehokasta jo ennen ojan laskua jokeen. Luvassa annetuilla määräyksillä todetaan estettävän tuotantolohkojen alueella esiintyvän potentiaalisesti happaman pohjamaan hapettuminen myös jatkossa. Lupamääräyksestä on poistettu määräys esittää suunnitelma pH-raja-arvon noudattamiseksi tehtävistä toimenpiteistä ELY-keskukselle kuukauden sisällä päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Päätöksen turvetuotantoalueella tuotanto on päättynyt 74,6 hehtaarin suuruisella alueella ja tuotanto jatkuu 37,8 hehtaarin suuruisella alueella. Tuotannosta poistuneen alueen osuudeksi alapuolisen ojan valuma-alueesta on arvioitu noin 3 % ja tuotannossa olevan alueen noin 1,5 %. Tuotantoalue sijaitsee alueella tehdyn sulfaattimaaselvityksen mukaan potentiaalisesti happamalla sulfaattima-alueella. Selvityksen kaikilla havaintopisteillä havaittiin esiintyvän sulfidipitoisia maakerroksia ja suurimmalla osalla tutkimuspisteistä happamuusriski arvioitiin merkittäväksi.

YHTEENVETO

Niivilänniityn turpeen luontainen pH taso on 4 luokkaa. Lupamääräyksessä 17 on huomioitava turpeen luontainen pH taso ja määriteltävä happamien vesien tarkoittavan Niivilänniityn yhteydessä vesiä, joiden pH arvo on alle 4 ja sähkönjohtavuuden arvo samanaikaisesti suurempi kuin 20 mS/m. Mahdollisen happaman päästön tilanteessa on ryhdyttävä toimenpiteisiin pH arvon nostamiseksi yli 4 ja toimenpiteistä on ilmoitettava ELY-keskukselle. Niivilänniityltä lähtevän veden pH arvo on ollut maaliskuussa 2021 tehdyn kalkituksen jälkeen alimmillaankin korkeammalla tasolla kuin Niivilänniityn turpeesta ennen turvetuotantoa mitatut alhaisimmat pH arvot.

Pietarsaareissa 7.6.2022

Oy Alholmens Kraft Oy

Liite 1. Niivilänniitty pH:n ja sähkönjohtokyvyn tarkkailutulokset 2020-
maaliskuu 2022.